

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.

1660.

1. Cremsel, Nicolaus: De compensatione
2. Eckholt, Amatus: De iuribus filii familias.
3. Eckholt, Amatus: De antinomias
4. Philippi, Johannes: Conclusiones ex materia ex-
hacuum desumptae
5. Romanus, Franciscus: De iuribus virorum singu-
laribus.
6. Romanus, Franciscus: De potestate maritali.
7. Schacherus, Ausricus: De iudiciis.
8. Schacherus, Ausricus: De conceptione actionum
propter res.
9. Schwendendorfferus, Barth. Leonhardus: Theses iudiciae
10. Schwendendorfferus, Bartholomaeus Leonhardus: De ingra-
titudine.
11. Schwendendorfferus, Georgius Tobias: De tutore

1660.

12 Thomassin, Jacobus: De certamine praesentiae inter
regnum Electorum et successivum.

1664.

1. Cursadi, Johannes Gullicus: De feriis

2. Eckoldt, Amatus: Theses juris in materia actio-
num.

3. Eckoldt, Amatus: De literarum obligatione

4. Hornigius, Paulus: De deposito.

5. Michaelis, Johannes: De philtis

6. Philippi, Johannes: De testamentis

7. Schmidius, Joannes: De responsibus tunc Illustrum

8. Schenken d'orffens, Bartholomaeus Leonhardus: De falso.

9. Schenken d'orffens, Bartholomaeus Leonhardus: Prae-
citationes ad IV libros Festinationes Imperatorum.

low

low

un

er

1. Thomae, Tobias : De verborum significati-
 2. y. quae florentia et successu
 3. Thomae, Tobias : De finis
 4. Thomae, Tobias : De iustitia et materia actus
 5. Thomae, Tobias : De liberum obligatione
 6. Thomae, Tobias : De peccato
 7. Thomae, Tobias : De phisicis
 8. Thomae, Tobias : De hestom. actus
 9. Thomae, Tobias : De supponere in hestom.
 10. Thomae, Tobias : De falsis
 11. Thomae, Tobias : De hestom. actus : De
 12. Thomae, Tobias : De hestom. actus : De
 13. Thomae, Tobias : De hestom. actus : De

8063.

1661, 1

39.

13

D. D.
Dissertatio
DE

FERIIS

Quam
Consensu Nobiliss. & Ampliss. Facultatis
Juridicæ in alma Lipsiensi,
Placidæ Fautorum & Amicorum ventila-
tioni subjicit

JOHANNES-GOTTFRED

CUNRADI, Sorâ-Lusat.

PRÆSES

&

CASPAR-CUNRAD RHETEL,

Sil. Respondens.

d. 2. Octobr.

ANNO 1661.

LIPSIÆ,

LITERIS CHRISTIANI MICHAELIS.

VIRIS

Magnifico, Amplissimis ac Consultissimis

DN. BENEDICTO CUNRADO, U. J. D.
Perillustri ac Generosissimo, Dn. Dn. ERD-
MANNO-LEOPOLDO, Sacri Rom. Imperii Comi-
ti à PROMNITZ, in Baronatu Soraviensi, Tribel-
lensi atq; Naumburgensi à Consiliis & Can-
cellis; Dn. Parenti Optimo ac maximè
devenerando.

Nec non

DN. MOSI REPPERBEYN JCto eximio
ejusdemq; Perill. Comit. Consiliario Dignis-
simo; Dn. Sororio Exoptatissimo & pluri-
mum Honorando

*Exercitium hoc Academicum ex debito cultu
ac observantiâ piâ gratâq; mente sacrum esse
jubet*

Johannes-Gottlieb Cunradi.

Aut.

I. N. D. N. I. C.

THESIS I.

Ferias (a) hinc non strictè sumimus pro diebus tantum festis & cultui divino dicatis, nec tamen latissimè, (b) sed latè, ita, ut humanas quoq; ambitu suo comprehendant ferias. (c)

a) Dictas esse putant quidam à tando; quidam à foro quasi foerias, *Hospiens. in sum. num. 1. de fer.* quia à forensibus negotiis dant vacationem, *l. divus. 9. ff. h. t.* quæ notatio proposito nostro optimè inservit; hanc tamen æquè, ac illam rejicit Calvin. *in Lexic. Jurid. sub voc. Feria.* Alii eas deducunt à ferendo; quoniam ex pecorum frugumqve proventibus quædam ferebantur ad epulas faciendas, *Brissou. in Lex. Jur.* Pleriqve tandem existimant nuncupatas esse à feriendis victimis seu hostiis; feriarum enim diebus hostiæ mactabantur, *Gell. noct. Attic. lib. 4. cap. 6. Vvesenb. in Paratit. ff. h. t. num. 2. Trentl. Vol. 1. disp. 5. th. 9. lit. A. Damhoud. in prax. civil. c. 119. num. 3.*

b) Quomodo olim quilibet etiam septimanæ dies appellabatur feria: sic dies solis, feria prima, dies lunæ, secunda &c. dicebatur, quod videre licet *ex cap. Trengas. 1. extr. de Treng. & pace.* indè forsitan, quia quolibet die cessare debemus à vitiis, *Calvin. d. loc.* Sed abusiva ea est acceptio, *Umm. ad Process. cap. 7. num. 31.*

c) Vocantur dies feriati, *l. si feriatis. 6. l. divus. 9. ff. h. l. custodias. 12. ff. de publ. judic. & alibi passim.* Dies feriatici, *l. eadem. 2. ff. h. Pax, induciæ, & tempus mutum à judiciis, Cujac. in Parat. Cod. h. Justitium; eò, quòd jus hisce diebus stat. Item nefasti dies, Wessenb. in Par. ff. h. num. 2. Renneman. de princip. Jur. disp. 23. th. 24. lit. B. in not.*

II.

Describuntur Feriæ, (a) quod sint dies (b) à judicialibus actibus vacui. (c)

a) non simpliciter & in se, sed juridicè & quidem respectu potioris effectûs consideratæ, quæ nimirum dilationem litium dant atque exceptionem suppeditant.

b) Intellige civiles, *Wesemb. in Comm. Cod. h. num. 25.* videlicet, ne aliàs sub specie feriarum fucus irrepat ac miseri litigantes miserè decipiantur. Sed, quod minimè prætereundum, eorum computatio varia est: lege veteri à vespera usque ad vesperam fuisse & eò se referre *c. omnes. 1. extr. h.* hodiè autem juxta regularem Ecclesiæ usum ita ineundam, ut quilibet eorum more Romano à media nocte incipiat & sequentis noctis mediâ parte finiatur, vult *Zœf. in comm. Decretal. h. num. 25.* Itaque quicquid in his viginti quatuor horis (id est, duabus dimidiatis noctibus & luce mediâ) actum est, perindè est, quasi quavis horâ lucis actum esset, *l. more Romano. 8. ff. h. Pacius inarratio. cent. 1. quest. 84.* Malunt tamen alii moderno quoque tempore distingvere inter ferias divinas seu dies festos, & profanas, ita, ut illæ computentur de vespera in vesperam, *per d. c. 1. præsertim, cum & juri divino conveniens sit, Exod. 12. vers. 18. Levit. 23. vers. 5. & c. Covarruv. lib. 4. variar. resolut. c. 19. num. 9.* nisi tamen provinciæ aut regionis alicujus consuetudo aliud introduxerit, *cap. quoniam. 2. extr. h. ibiq. Cujac.* undè etiam certâ regulâ præscribi non posse, sed usu id addiscendum esse, censet *Coler. ad c. à nobis. 2. extr. de except. num. 31.* In his verò *d. l. 8.* locum inveniat.

c) *l. divus. 9. ff. l. ut in. 2. l. omnes dies. 7. & l. ult. C. h. e. ult. extr. eod. Vultej. lib. 2. jurispr. Rom. cap. 20. n. 40.* Magistratus enim neque jus dicit, neque sui potestatem facit, *l. pridie. 5. ff. eod.*

III.

Sunt hodiè (a) vel ordinariæ (b) vel extraordinariæ: (c) utraq; (d) vicissim vel sacræ (e) vel profanæ (f).

a) *arg. l. sed & 26. §. si feria. 7. ff. ex quib. caus. major. d. l. ult. C. h.* Dividebantur quidem antiquitus in stativas, conceptivas, imperativas

tivas ac nundinales, teste Macrobo. lib. 1. Saturnal. cap. 16. Rosin. lib. 4. antiqu. Rom. cap. 3. VVesenb. in Par. ff. h. num. 3. & Comm. Cod. n. 9. eod. Trentl. vol. 1. disp. 5. th. 9. lit. E. Sichard. ad l. omnes. 3. C. de dilat. num. 8. Sed hæc & similes divisiones proposito nostro non serviunt. Interim evolve Thesaur. decis. 39. qv̄i prolixè satis agit de iis dem.

b) qv̄æ ex ordine observantur, Zæf. ad ff. h. num. 2. seu, qv̄æ quotannis vel certis temporibus recurrunt, Schot. in Exam. Jur. h. t. qv̄. 2. Dicuntur etiam solennes, l. sive pars. 3. C. d. dilat. fixæ sive anniversariæ, Rennem. in Jurispr. memb. 4. disp. 17. th. 25. in not. item perpetuæ, Umm. ad Proc. disp. 7. th. 8. cum perpetuò, certis tamen temporibus celebrentur, Id. d. disp. num. 36.

c) qv̄æ ob incidentem causam extra ordinem solent indici, d. l. 26. §. 7. ff. ex quib. caus. maj. l. quoniam. 1. & l. à nullo. 4. C. h. Appellantur quoq; imperiales, d. l. 4. non solùm, qv̄od ab Imperatoribus sint introductæ; sed &, qv̄ia plerumq; in gratiam Imperatorum ob notabile aliquod factum celebrantur, Heint. Volckmar. p. mem. in colleg. ff. h. §. 2. Repentinæ, d. l. 3. C. d. dilat. nam, repente ac subito indicuntur, Specul. lib. 2. part. 1. de fer. §. 1. num. 3. in fin. qv̄emadmodum autem subito nascuntur, sic quoq; subito moriantur, & quidem ita, nè reviviscant; aliàs enim ordinariorum naturam, mutatâ propriâ, induunt. item temporales, Umm. d. th. 8.

d) non enim ordinariis tantùm, sed etiam extraordinariis feriis competere hanc subdivisionem ex sequentibus apparebit, & ipsa idem satis edocet experientia.

e) sive divinæ, quæ Majestati altissimæ dedicata sunt, l. fin. C. h. quales sunt ex ordinariis dies solis, quos dominicos ritè dixere majores, l. ut in. 2. l. omnes. 7. & d. l. fin. §. 1. C. h. & festa, cum mobilia, tum immobilia, dd. ll. & tot. tit. extr. h. imò, tempus etiam quadragesimæ, quoad criminales quæstiones, l. quadragesima. 6. C. h. quæ tamen leg. his in regionibus non attendi, scribit Rennem. loc. cit. th. 27. lit. D. in not. Dn. Hahn. in observ. ad Par. VVesenb. h. t. num. 3. König in Process. c. 41. in princ. Vid. quoq; Clar. recept. sent. §. fin. quest. 50. vers. 3. Insuper ex ordinatione Cameræ à vigilia Natalis Domini usq; ad sextum Januarii, inclusivè. à die Palmarum, usq; ad Dominicam Quasimodogeniti. Diebus precationum solennium

à Dominica Rogationum vel Vocem jucunditatis usque ad Dom.
Exaudi. Et tandem à die Pentecosten præcedente, usque ad Dom.
Trinitatis. *Ordinat. Cam. part. 3. tit. 33. Reyger in Thesaur. jur. sub
voc. Ferie. num. 2. Biccus, rerum quotidiana. sect. 5. th. 155. lit. OO. Vul-
rej. d. l. num. 46.* Quid hodiè in Camera obtineat ex Visitat. Me-
mor. & Denais. refert Umm. *d. disp. 7. num. 33.* Ex extraordinariis
sunt dies jejunii, precum, gratiarum actionum, &c. *Schot. loc. cit.
quest. 4.* namq; ad illas præsens miseria aut instans periculum im-
pellit; hæc concessa gratia ob reportatam victoriam, res felici-
ter gestas & similia svadet.

f) quæ ad usum profanum introductæ sunt. Vocantur etiam hu-
manæ; quia hominum causâ constitutæ. Hûc pertinent ex ordi-
nariis: 1. Messium ac vindemiarum tempora; quia occupati cir-
ca rem rusticam in forum compellendi non sunt, *l. ne quis. 1. in pr.
ff. h.* Ubi notandum, quod feriæ messium, quas cereales nominat
Ungepaar. *in Decret. h. num. 8.* de jure civili concedantur à die
octavo Calendar. Julii, usque in Calend. Augusti. Vindemiales
autem à decimo Calend. Septembr. usque in Idus Octobr. *l. ut in.
2. C. h.* Jure Camerali, messium dies ab 8. Julii usque ad 14. Au-
gust. inclusivè observantur, *Ord. Camer. d. loc. §. vom achten Umm.
d. disp. 7. num. 34.* Sed vindemiales in Camera non vigent; *Rennem.
loc. cit. th. 33.* Verùm cum hæ, ut & aliæ nonnullæ feriæ, varient
pro varietate locorum, quid cujusque consuetudines ferant, dili-
genter erit attendendû, *l. presides. 4. ff. h. l. si in. 7. pr. ff. de offic. procons.
Specul. d. loc. n. 4. & 6. VVesenb. in Comm. C. h. num. 26. & 27.* cum
aliæ regiones alium genium soli habeant, nec omnia ubivis pari
velocitate proveniant. Illud non reticendum, *gloss. in l. 1. C. d. agric.
& censit.* feriarum sementinarum meminisse, quibus frumenta
sulcis mandantur. 2. Nundinæ, quæ mercatûs causâ indicun-
tur, *tot. tit. ff. & l. un. C. d. nundin.* ac impingvant locum, in quo ce-
lebrantur, *Sichard. ad d. l. un.* Intelligimus nundinas publicas,
non privatas; nam, quod attinet mercantias hebdomadales, illæ
in considerationem non veniunt, *Greu. concl. 53. cons. 2. num. 2.*
3. Dies in honorem personæ vel memoriam rei ordinati, ex. gr.
qui vel lucis auspicia, vel ortus imperii protulerunt, *l. omnes. 7.
C. h.* ubi de natalitio die urbis Romæ ac Constantinopolis. vel in
quibus

quibus hostis devictus est. Exemplum habemus. 1. *Macabeor.* 7. *in fin. & alibi.* Ex extraordinariis, quæ non tantum, casu ita ferente, ob res prosperè gestas vel in honorem Principis, *l. sed &.* 26. §. *si feria.* 7. ff. *ex quib. caus. n. ajor. l. quoniam.* 1. C. h. puta, ob ejus inaugurationem, adventum, nuptias vel funus indici solent; sed & quæ rebus malè se habentibus proveniunt, sc. ob hostilitatem, seditionem, luem publicam, *Wesenb. in Par. ff. h. num. 3.*

IV.

Ferias de jure civili solus Princeps (a) condere potest. (b)

a) quia institutio feriarum à summa dependet Majestate. Hinc à nullo judice præsumi debet, ut autoritate suâ ferias aliquas condant; nomine enim & fructu carebunt, *l. à nullo.* 4. C. h. hanc leg. non de magistratibus majoribus, sed de iudicibus duntaxat pedaneis & municipalibus loqui, putat *Wesenb. in Par. ff. h. num. 4.* refutatur autem à *Bachov. in not. ex eo,* quod juxta morem illius seculi, iudices, qui administrationem habebant, intelligendi sint Rectores Provinciarum: atq; aliàs etiam ridicula fuisset ratio dubitandi. Idem *Bachov.* dicit falsum esse ac nullo à *Wesenbec.* citator. textuum probari, Magistratibus majoribus, puta, Dictatori, Consulibus, Præsidi, Prætori, ferias condendi facultatem & jus fuisse; proprio sc. arbitrio, sine jussu populi aut Principis. *Confer Dn. Hahn. in Observat. add. loc.* Hodie Imperator communicato consilio cum statibus Imperii condit universales per Imperium: Status in suis tantum territoriis, *Coler. de process. execut. part 3. c. 7. num. 29. & seqq. Gail. lib. 1. de pace publ. cap. 6. num. 10. & 11.* Magistratus verò oppidani nullatenus; quia nec statuta contra jus, nisi consensu superioris, facere possunt, *l. prætor ait. 3. §. divus. 5. ff. de sepulchr. viol.* quod tamen minus. Pontificem Romanum quod attinet, eum jus concedendi ferias non habere, deducit *Reink. de Reg. Sec. & Eccles. lib. 3. class. 1. cap. 2. num. 4. & 5.* ubi scribit: Nullo alio jure Pontificem sibi sumpsisse hanc potestatem, quàm ut impleatur, quod à Daniele prædictum est: Futurum esse regnum, quod se supra omnem potestatem elevet, tempora mutet & divinam ordinationem pessundet, *Dan. 7. vers. 15.* Elegan-

gantissimis quoque; tum Politicis, tum Mathematicis rationibus
Calendarium Gregorianum impugnat, à num. 19. usq. ad fin. d. cap.
Quando verò ex Calendariorum, cum Gregorianum etiam pas-
sim sit receptum, diversitate, diversis sæpè temporibus in locis
quoque; vicinis feriæ existunt, tunc quidem potissimum iudicis seu
loci iudicii feriæ observandæ sunt, *Hillig. lib. 24. cap. 7. lit. D. D.*
Umm. d. disp. 7. num. 39. Ungep. ad Decret. h. num. 18. Reyger. in proc.
disp. 4. th. 9. æquius tamen erit, si & rei feriæ considerentur, ut ex-
culationem hoc in casu mereatur: quin absurdum foret, si reus,
ver b gr. Lutheranus ad diem, in quem fortè natalis Christi inci-
dit, citatus, coram magistratu Pontificio, cui ille dies sacer non
est comparere cogatur, Bachov. ad Treutl. vol. 1. disp. 9. th. 9. lit. F.
Accedit & hoc, quod actor & iudex sibi prævidere queant, nè ali-
quem vocari faciant tempore feriarum, quæ in suis locis servau-
tur, non itidem reus; cuius tamen favorem quoque; concernunt,
l. ne quis. 1. ff. h. Specul. d. l. num. 5. cum seqq. In Camera Spirensi utri-
usque; Calendarii ferias observari, ex Ruland. de Commissar. part. 1.
lib. 2. cap. 7. n. 10. adducit Dn. Brunnem. in Process. cap. 6. sub fin. id-
que procul dubio inter alia causam præbere protelationi causa-
rum, ibid. ait.

b) conditas autem, nisi sint sacrae, quilibet iudex pro usu & iusta
ratione moderari ac determinare potest, *d. l. à nullo 4. C. h. junct. l.*
Prædes 4. ff. eod. l. si in. 7. princ. ff. d. Offic. Procons. Schot. in Ex. jur. qu.
s. h. Ungep. d. loc. num. 13. & 14.

V.

In feriis (a) actus omnes (b) jurisdictionis conten-
tiosæ (c) regulariter, (d) non verò voluntariæ (e) exer-
ceri prohibentur.

a) præcipuè autem dominicis diebus & festis, *l. ut in. 2. & l. ult. C. h.*
a. fin. extr. eod.

b) non solum publici, sed & privati, *l. actus. 8. C. h. sive apud ipsos*
iudices, sive apud arbitros vel à iudicibus flagitatos vel spontè e-
lectos, iurgiorum sit cognitio, l. omnes. 7. C. h. tam quoad causas
spirituales, quam quoad temporales, quia l. divum. 9. ff. h. & alii tex-
tus

tus indistinctè loquuntur. Nec minùs causa prohibitionis obtinet
in spiritualibus, quàm in temporalibus, *Zæf. ad ff. h. n. 3.* Hùctamen
trahendus non est arbitrator, cùm amicus sit compositor, nec
in suo munere impediri debeat, *Abbas in c. fin. ext. h. num. 10. Sichard.*
in l. 4. C. quomod. & quand. n. 6. Royg. d. disp. 4. th. 4. lit. B. Menoch. de ar-
bitr. jud. quest. lib. 1. q. 30.

c) *d. l. divus. 9. ff. & passim tit. C. h.* Hinc citatio nè quidem legiti-
mè decernitur die festo, eò, quòd tale decretum contineat strepi-
tum judiciale cum aliqua cognitione, saltem termini statuen-
di, tali tempore prohibita, *per c. fin. extr. & l. fin. C. h. Zæf. ad ff. h. n. 3.*
Deindè, citatio die festo facta pro die nò festo, haud valet, *VVurmsf.*
lib. 1. pract. observ. tit. 6. obs. 7. est enim citatio de processu, & funda-
mentum judicii, *c. quoniam. 11. extr. d. probat. S. ult. 7. d. pœn. tem. litig.*
imò Imperatores expressè volunt, ut nulla quenquam urgeat ad-
monitio, & præconis horrida vox silescat, *d. l. ult. C. h.* jam verò inti-
matio citationis spectat ad vocem præconis, *Zæf. d. l. num. 4. Ungep.*
ad Decret. h. n. 29. & sex seqq. Conf. Hillig. lib. 29. c. 7. lit. A. Tandem
invalida quoque est citatio pro die festo, ut sc. tunc quis compa-
reat, etiamsi intimatio facta sit die non feriato; quia tunc nemo ad
judicium venire cogitur, *l. ne quis. 1. in pr. ff. h. & frustraneum foret*
venire, arg. l. ex quacunque. 2. in fin. ff. si quis in jus voc. non ier. cùm ju-
dex sui copiam dare aut actum judiciale exercere plerumq; im-
pediatur. Sed, tenebiturnè citatus ad diem feriatum, compa-
re die sequenti non feriato? Affirmativam plerique tenent, ean-
demque consuetudo tuetur, cui ansam dedit *c. cum dilecti. 6. extr. d.*
dol. & contumac. modò non formaliter & consultò, sed fortuitò &
indefinitè, nimirum expresso tantum die mensis, non autem festi
mentionem factâ, id acciderit, *Rennem. Jurispr. part. 4. disp. 17. th. 33.*
tunc enim nò videtur actum esse contra legem, propterea, quod in
dubio non præsumatur mala intentio citari jubentis, sed potius
bona, *Paretz. in Cod. h. n. 9.* aliàs verò directè fit contra præceptum
de observatione festorum, ideoque nihil operatur ac nullum pro-
ducere valet effectum. Hodie citationibus pro majori cautela ad-
di solet: ut, si dies in citatione præfinitus fortè feriatum fuerit, tùm
die juridico compareat proximè sequenti, *Gail. lib. 1. observ. 53. n. 2.*
Illud certum est, quòd citatio facta usque ad diem festum vel intra

B

festum

cup, in

festum iusta sit, cum tantum contineat prorogationem temporis, intra quod comparere debeat citatus, & sic dies iste non ponitur inclusivè pro termino, sed exclusivè, *Abbas d. c. fin. n. 22* Similiter etiam dubium non habet, tempus in citatione comparitioni præfixum, semper esse continuum & ferias dilationum temporibus non excipi, sed connumerari, *l. si ve pars. 3. C. d. dilat. Bocer. class. 5. disp. 2. §. ult.* nisi feriæ totam dilationem majoremve ejus partem absorbeant, *Umm. ad Proc. disp. 7. n. 20.* quod fortè in Camera Spir. non verò in aliis inferioribus judiciis locum habere, conjicit Dn. Brunnem. *in Proc. cap. 6. n. 13.* nam in Camera Spir. id facile fieri potest propter utriusque Calendarii concursum. Hæc de citatione verbali, undè facile apparet realem vel actualem multò minus feriarum tempore locum sibi vindicare, id est, citandum per apparitores judicii, injectâ manu comprehensum, ad iudicium vel invitum trahi non posse: præterquam, si delictum grave commiserit, *Prosper. Farin. quest. 27. n. 109.* aut aliàs, in causa etiam civili de fuga suspectus sit, *Idem d. l. n. 107.* [quem tamen feriato die arrestandum esse, negat *num. sequ.*] namque hi capi & custodiae tradi vel incarcerari queunt eum in finem, ut finitis feriis iudiciali cogantur, *arg. l. si adulterium 38. §. ult. ff. ad L. Jul. de adult. l. ne quis. 1. §. ult. vers. sane. ff. h. Marant. part. 4. dist. 16. n. 92.* Obiter hîc inferendum, diebus festis Natalitiorum in primis & paschatos debitores Mediolani ex statuto dimitti ex carcere, *Modestin. Pistor. quest. 110. n. 39.* Nunc ad Libellum, cujus quidem oblatio, quia nullam causæ cognitionem in se continet aut desiderat, quovis tempore fieri potest, *l. miles. 11. §. sexaginta. 6. ff. ad L. Jul. de adult. ibiq. Bartol. Galhaus. in arb. civ. c. 5. ram. 6. n. 6.* Parti verò adversæ idem die feriato non est præsentandus, per Dd. communiter *in l. ult. C. h. Lanfr. ad c. quoniam. 10. extr. d. probat. num. 54. & ad Clem. sepè 2. de verb. signif. num. 22.* Pergentes in processu iudiciario offendimus testes, quos die festo examinari posse, negamus; non tantum ex eo, quod à testibus præstandum sit juramentum, cum testi injurato non credatur, *c. nuper. 51. extr. de testib.* jam verò tali tempore juramenti præstatio, (nisi pro pace vel alia necessitate) prohibetur, *c. omnes. 1. ext. h. c. decrevit. 17. caus. 22. q. 5.* quid enim, si jam die iudicio juraverint? vel partium consensu juramentum omittatur, *c. ius. 39. extr. de testib.* sed potius, quo

us quod examen testium videatur actus judicialis. Aliud tamen obtinet, si testes sint senes aut valetudinarii, *arg. d. l. nē quis. 1. §. sed excipiuntur. 2. ff. h. ibiq³. Jason. num. 5. Specul. lib. 2. part. 1. de fer. §. 2. n. 3.* vel aliās in termino examen absolvi haud queat, *Ruland. de commiss. part. 2. lib. 2. cap. 13. num. 1.* Porro dicendum, quod tantō minus tortura (quæ severa indagatio vocatur, *l. severam. 10. C. d. dignitat.*) diebus feriatis inferenda sit: nisi latroni, *l. provinciarum. 10. C. h. venefico, malefico, adultero, violatori que monetæ, homicidæ, parricidæ que, ut & reo Maiestatis, l. nemo 3. C. d. Episc. audient. vid. Clarum recept. sentent. §. fin. quest. 64. vers. 34.* imò, ubi dies primus Paschalis extiterit, nullum teneat carcer inclusum, omnium vincula dissolvantur, exceptis quibusdam, *per d. l. 3.* huiusmodi autem liberationem, relaxationem potius esse, quam veram dimissionem, monet *Gothofr. in not. ibid.* Devenimus ad sententiam, cuius & pronuntiatio diebus feriatis, cum eo tempore iudicis officium quiescere debeat, nulla, *d. l. 1. §. sed si 1. ff. l. omnes. 7. l. ult. C. & c. fin. extr. h. Gilhaus. loc. cit. n. 8. Biscius rer. quotidian. sect. 5. th. 155.* & ejusdem executio prohibita est, *d. l. ult. C.* per quam ob favorem religionis, rectè etiam explicatur *d. c. ult. extr. h.* quod, licet non loquatur expressè de executione, tamen, dum sententiam ferri prohibet, simul quoque hoc faciat; cum major sit partium & populi turbatio in executione, quam in sententiæ prolatione. Appellationem quod concernit, distinguitur inter ipsam appellationem sive nudam ejus interpositionem, & cognitionem de appellatione: Illa quovis tempore rectè fit, *Specul. d. loc. num. 2. Scacc. de Appellat. quest. 12. num. 51. Mynsing. cent. 2. observ. 12. Lanfr. ad c. quoniam. 10. ext. d. probat. num. 54. Abbas & Gloss. in d. c. ult. Dd. in l. quoniam. 1. C. h.* potest enim fieri coram iudice extra iudicium, nec cognitio, an appellationi deferendum sit, nec nē, statim necessaria est, *Bocer. cl. 6. disp. 16. th. 33.* & præcipuè hæc opinio procedit in casu necessitatis, quando aliàs occasio, per lapsum præfiniti temporis, quod est continuum periret, cum tamen appellatio ad defensionem naturalem, nemini denegandam, spectare videatur. Hæc nullatenus; nam iudex causam appellationis diebus feriatis tractare, de quæ ea cognoscere, nimirum an justè, an injustè sit interposita, non debet, *d. l. 1. C. h. & in eam Mejer. num. 21. aliq³.* De

reliqua appellationis prosecutione, res est aperta, sc. quod propter judicialem strepitum minimè sit concedenda. Sufficiat nunc thesin pro instituti ratione per potiores actus judiciales declarasse; plura qui desiderat, evolvat Dd. & Gloss. in sæpius cit. l. ult. C. h. nec difficile erit de aliis etiam, ex hæcenus dictis iudicium ferre. d) interdum enim pietas aut necessitas aliud exigit, c. fin. extr. h. Hinc Scævola consultus, quid feriis agi liceret? respondit, quod omisium noceret, *Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 16.* Feriarum itaque tempore tractari poterunt: 1. Causæ alimentorum, pupillorum, viduarum, debiliū atq; miserabilium personarum, *Rebuff. de Studios privil. 4. Gail. lib. 1. observ. 53. num. 13. Kling. ad e. 1. extr. h. num. 4. Fas. ad l. 1. §. 2. ff. h. num. 7.* earum enim causæ citò expediendæ, nè expensis graventur aut aliàs jacturam patiantur. Quapropter conceditur, ut tutores aut curatores semper dentur, l. qui habet. 3. §. quolibet. 3. ff. d. tutel. l. nec mandant. 8. §. dari. 2. ff. d. tut. & curat. dat. nisi danti sint ex inquisitione, arg. l. naturali. 7. §. si queratur. 1. ff. d. confirm. tut. *Angel. de Gambil. de except. cap. 7. num. 31.* iidem officii admoneantur cessantes (mavult Gothofr. in not. lit. Q. cessantium) excusationes allegentur, alimenta constituantur, atates probentur &c. l. eadem. 2. ff. h. Dotem quoque peti & desuper cognosci posse, quatenus ex ea alimēta desumēda sunt, quæ aliundè non suppetunt, docet Fachin. *controvers. jur. lib. 10. c. 36. 2.* Causæ publicæ & fiscales, l. publicas. 5. in pr. C. h. videlicet patrimoniales, non criminales, l. custodias. 12. ff. de publ. judic. 3. Causæ pistoriæ, d. l. 5. in fin. quæ spectant ad pistorum, ut panes in promptu sint, & ita annonam publicam promovent. 4. Liberalia iudicia, l. solet. 3. §. liberalia. 1. ff. h. 5. Actus, qui celeritatem desiderant ac urgent, d. l. 1. §. 2. vers. sane. ff. h. Celeritatem autem desiderare res dicuntur, quarum periculosa est dilatio, l. cum res. 1. ff. d. damn. infect. sive quod tempore vel morte periturae sint, aut actionis dies exiturus sit, l. solet. 3. pr. ff. h. l. Pomponius. 13. §. pen. ff. d. recept. qui arbitr. recep. veluti, si præscriptio esset adimpleta usque ad ultimum diem, tunc sanè necessitas exigeret, ut per citationem, interrumperetur, *Scacc. lib. 2. de judic. cap. 5. num. 1.* sive alia de causa Huc pertinet missio in possessionem ventris nomine, causâ rei servandæ, legatorum fidei vel commissorum, damni infecti: curatoris bonorum datio d. l. eadem. 2. ff. h. Schot. in Exam.

in Exam. jur. h. quæst. 10. Zæf. ad ff. h. num. 10. vulnerum inspectio. Latronum investigatio, l. provinciarum. 10. C. h. novi operis nunciatio, l. hoc edito. 1. §. item nunciatio. 4. ff. d. nov. oper. nunciat, non tantum, quæ per verba & jactum lapilli, sed etiam, quæ per Prætorem fit, Reyg. in proc. disp. 4. th. 7. nè sc. ad arma & rixam procedatur. & similia. 6. Disciplina militaris ac custodiarum cognitio, l. Divus. 9. ff. h. ita, ut innoxii dimittantur & nocentes, qui duriore animadversione indigent, differantur, d. l. 12. ff. d. publ. judic. l. quadraginta. 6. C. h. 7. Quæ ad ipsarum feriarum tuitionem faciunt: Sic in eos, qui quid nundinarum nomine adversus communem utilitatem acceperunt, omni tempore jus dicitur, d. l. solet. 3. §. item. 2. ff. h. l. un. C. d. nund. & mercat. ibiq; Gothofr. in not. lit. P.

e) hi semper admittuntur, Marant. part. 4. dist. 16. num. 86. Specul. d. l. num. 7. quod peragantur sine strepitu: quapropter emancipare & manumittere licet, l. ut in. 2. C. h. ac super his acta fieri non prohibentur, l. actus. 8. C. eod. vid. Fontanell. de pact. nupt. claus. 1. num. 26. Cujus ordinis quoque sunt dispensationes, indulgentiæ, Zæf. ad ff. num. 11. adoptiones ac nonnulla alia.

VI.

Incidenter jam monendum feriis sacris ab operibus servilibus (a) & aliis nonnullis (b) non verò liberalibus (c) piis (d) naturalibus (e) aut aliis necessariis (f) cessandum esse.

a) c. omnes. 1. c. licet. 3. extr. b. l. omnes. 3. C. h. qualia sunt opera mechanica & corporalia; ut, texere, suere, fodere &c. item, imprimere libros, pingere, sculperere aut conflare imagines, res transvehere [quamvis iter facere ac curru vehi, cum animū non impediatur, quò minus Deo vacet, quis possit] piscari, venari (nisi moderatè id fiat & recreationis vitæ dique; otii aut necessitatis causa excuset) ac ejusmodi plura. Zæf. in Decret. h. num. 2. 4. 5. 6. & 8. Sed quæritur, num dimicatio cum hoste sive actus bellandi huc referendus sit? Respond. quòd, licet regimen militiæ potissimum in operatione mentis consistat, ipse tamen congressus actualis, corporis magis est actus ac servilia multa habet, & sic die divinæ majestati dicato prohibi-

rus censetur: Hoc ipsum autem limitationem recipit, si commoda hostem aggrediendi occasio adsit, tunc enim eâ, [quæ licitum facere solet, quod est illicitum, *arg. d. l. 3. C. & c. 3. extr. h.*] utendum & operibus pietatis ac iis, quæ tempus istud exigit, peractis, fortiter cum hoste dimicandum. Deinde, si hostis compellat atq; ex necessitate pugna ineunda sit defensionis gratia, *cap. si nulla. 15. caus. 23. qv. 8. c. quod non 4. extr. d. reg. jur. 1. Macab. 2. vers. 41. & cap. 9 v. 44. Kubach. quest. illustr. cent. 2. dec. 8. quest. 8.*

b) nimirum mercatu, *c. omnes. 1. extr. h.* nundinæ itaq; & privatæ & publicæ, cum majori hominum concursu fieri solitæ, die feriato prohibentur. Quamvis contrarium multis in locis consuetudine sit introductum & ita appareat Dn. Dannhaw. *Colleg. Decalog. disp. 8. §. 15.* haud immeritò dicere: eas è cloacis gentilium derivatas esse in turbationem fontium Israelis. Porro contractibus, non tantum, quòd mercatûs nomine contractus emptionis, locationis, permutationis veniant, sed etiam, quia placiti expressè fit mentio in d. c. 1. & difficulter contractus absq; peccati admissione celebratur, *Sirac. 27. vers. 28.* Verùm, excipitur transactio & pactum, quo à lite recedimus, pacem ac concordiam ineuntes, *l. ult. §. 1. C. h.* Item juramento vel sacramento, *d. c. 1.* etiã extrajudiciali, non tamen omni; quod *Zœs. in Decret. h. num. 23.* ita deducit: cùm textus in d. c. duo prohibeat & addat juramentum, quo ea firmari solent, eatenus etiam illud prohiberi dicendum erit, non generaliter. Facit eò exceptio subjuncta, *nisi pro pace*, quale juramentum pertinet ad confirmationem conventionum & obligationum humanarum. Tandem voluptatibus omnibus, maximè obscænis, ludis scenis & certaminibus, etsi ortûs Imperii vel natalis Principis celebranda solennitas inciderit, *l. omnes. 7. & d. l. ult. C. h.* Dignū enim attrahit ad se minus dignum *Gothofr. ibid. in not. lit. N. Vid. König. Cas. Catechet. 4. circa fin. & Balduin. lib. 2. c. 13. cas. consec. 8.* Illud notandum, quod ludere die festo, si modò fiat absq; vitio omissionis, non sit peccatum ex mente Morlæ, *in Empor. jur. tit. de aleator. qv. 1. num. 4. in fin.*

c) namq; exercitium actionum eiusmodi, sacris haud neglectis, nequaquam est contra observationem Sabbathi. Hinc licitum die festo quamcunque scientiam & artem, quæ ad mentem instru-

instruendam pertinet, sive voce sive scripto docere ac discere, *Zæf. ad Decret. h. num. 3. Everhard. in loc. 56. n. 12. Ben. de privil. Ct. 77. n. 1. Iurigliol. de Feud. quest. 9. Thom. de Aquin. in secunda secunda quest. 122. artic. 4. gl. in l. Divus. 9. ff. h. Dissent. Abbas in c. 1. extra h. distingvendo an quis lucri causa, an verò veritatis investigandæ ergò faciat. Sed ea non mutat rationem præcepti vel conditionem rei. Negat in totum Anton. de Butrio in d. c. 1. & Jaf. in d. l. 9. Istud omninò improbandum est, si studia ob pridiana crapulam ac otium in hunc diem differantur, Dn. Dannhaw. loc. cit. Advocatus clienti consulere, *Kubach. quest. illustr. cent. 2. dec. 10. qv. 5. & iudicem informare citra noxam potest, Zæf. in ff. h. num. 9* ubi quoqve dicit: quòd Notarii instrumentum procuratorium aut simile tali tempore conscriptum, valere videatur; quod in specie de inventario asserit, *Rel. à Val. de invent. p. 3. vers. adverte. pag. m. 115. Medicus ægrotis adesse, eosqve curare & potest & debet; cum insuper sit opus Christianæ charitatis ac necessitatis: Si enim bruta animalia die Sabbatho curare licet, Luc. 14. vers. 5. quidni hominem, cuius maior dignitas, l. iustissimè. 44. ff. d. edil. edict. cum omnes fructus rerum natura hominum gratiâ comparaverit, §. in pecudum. 37. §. de rer. divis. & l. in pecudum. 28. §. partus. 1. ff. d. usur. & fruct. atqve Sabbathum propter hominem factum sit, non vicissim, Marc. 2. vers. 27.**

d) verbi gr. visitatione ægrotorum ac captivorum, beneficiis pauperibus aut miserabilibus personis exhibendis & similibus. Nec obstat, si opus aliquod in se sit servile, modò charitas proximi id requirat vel in divinum cultum tendat, nec alio tempore commodius expediri queat; uti, campanas pulsare, templa & altaria ornare &c.

e) ut edere, bibere &c. Hùc commodè quoqve referenda sunt ea, quæ corpus humanum vitare nequit; ut, indui, exui, ac similia.

f) necessitate privatâ. publicâ aut proximi eadem postulante; quia legem necessitas non habet, *c. quod non. 4. extr. d. reg. jur. c. con-questus. extr. 5. h. l. divus. 5. pr ff. d. hered. petit. l. de pupillo. 5. §. si quis. 11. ff. d. nov. oper. nunc. Jaf. in l. quæcunq. 1. princ. vers. hujus. ff. d. offic. eius cui. Sic excusantur pauperes operantes die festo, si aliàs se suamq; familiam sustentare non valent; adhibenda ramen cautela, ut secreto & sine scandalo id agant, *Zæf. ad Decret. h. num. 27.* Sic ruri positi, id est,*

id est, agricolæ & vinitores, agrorum culturæ liberè licenterqve
 inserviunt: quoniam frequenter evenit, ut non aptius alio die fru-
 menta sulcis aut vineæ scrobibus mandentur, ne occasione mo-
 menti pereat commoditas cœlesti provisione concessa, *l. omnes 3. C. h.*
 Sic licet haecum, si terræ se inclinaverint, captioni, ingru-
 ente necessitate, iutendere, *c. licet 3. extr. h. ibiq³ Ungepaar. num. 24.*
 qui illud in thynnibus & aliis etiam piscibus, qui uno solùm anni
 tempore eodemqve brevi capiuntur, obtinere scribit *ex Domin.*
Scoto. lib. 2. de just. & jur. quest. 4. artic. 4. Sic rivos deducere
 vel reficere permittendum, *arg. d. l. 5. §. 11. ff. d. nov. oper.*
nunc. Fortacul. Dialog. 68. num. 1. Sic licitè chirurgus venam alicujus
 secat, si valetudo postulet. Sic licitè quis ad extinguendum ignem,
 qui propriam vel alienam domum invadit, properat.

VII.

Ferix sacra pro fine habent cultum divinum: (a)
 necessariæ, frugum collectionem, (b) & necessariorum
 comparisonem: (c) repentinæ, publici gaudii luctûsvè
 participationem,

a) ut sc. à curis profanis vacua multitudo, eidem det operam, *l.*
ut in. 2. l. omnes 3. l. omnes 7. l. ult. C. h. juxta præceptum de Sabbatho
 sanctificando, *Genes. 2. vers. 3. Exod. 12. vers. 14.* quod, etli non ad spe-
 ciem ceremoniæ certæ diei ex Mosaica lege, tamen moraliter ad
 cultum certo tempore Deo præstandum, omnes ex lege naturæ
 obligat, *Wesenb. in Par. ff. h. num. 7. Reink. de Reg. Sec. & Eccl. lib. 3.*
elass. 1. cap. 2. num. 8. & seqq. Conf. Dn. Dannhauv. dict. disp. 8. §. 4. & 5.
& König. cas. cat. 4. circa init. & quia strepitus judicialis homines à
sacris maximè avocare & impedire censetur, indè ejus potissimū
mentionem faciunt dd. ll.

b) nimirum, quò tempestivè messium & vindemiarum tempo-
 re id fieri queat, *l. ne quis. 1. pr. ff. l. omnes 3. C. h.* Nihilominus tamen
 hæc ferias, omnibus omninò, etiam iis, qui non sunt occupati cir-
 ca rē rusticam, communes esse, verius est, *Specul. l. 2. p. 5. de fer. §. 1. n.*
8. Umm. ad Proc. disp. 7. num. 42. in med. Grev. conclus. 53. conf. 2. num. 21.
& 22. Zanger. de except. p. 2. cap. 6. num. 8. generaliter enim loquitur
 d. l. 1.

d. l. i. ideoque etiam ita erit exaudienda, per l. leges. 3. C. d. legib. de-
indè hoc ipsum confirmat praxis moderna, Magnif. Dn. Carpz. part.
1. const. 3. def. 22. Nec admiratione res indiget, cum vindemiarum &
messium feriis locus quoque sit in iis locis & regionibus, ubi nul-
lum frumentum nascitur nullaque sunt vites; videlicet, ut eo tem-
pore de frumento & vino sibi prospiciant ac aliunde afferri cu-
rent, Donell. lib. 24. cap. 7. ibique Hillig. Sed si vinum ibi nec bibi so-
leat, id fallere dicit Scacc. lib. 2. de judic. cap. 5. num. 146. In Camera
tamen vindemiales non observari jam supra th. 3. lit. F. attigimus.
Haud obstant assertioni nostrae d. l. i. verba: quia, occupati circa
rem rusticam in forum compellendi non sunt. Siquidem unius
rei plures possunt esse causa, etiam finales: licet igitur unica & po-
tior ibi tantum sit expressa, non statim sequitur, nullam praeter
eam adesse; contrarium enim non solum legis generalitas innuit, sed
& l. omnes. 7. C. h. satis clarè docet, dum adhuc aliam affert: laboris
nempè requiem, nè sc. iudices, praepriis fervoribus æstivis in-
stantibus nimis defatigentur. Imò, de pluribus causis licet con-
jicere; verb. gr. circa messium & vindemiarum tempus annona
solet esse remissior & boni patresfamilias tunc solent rem suam
familiarem instruere. Potest, si non ipse reus, tamen advocatus
vel alius, cujus praesentia in iudicio requiritur, circa rem rusticam
occupatus esse. Dn. Hahn respondet distinguendo inter causam
finalem & impulsivam, quod, quomodo applicet, vide in observ. ad
Par. Vvesenb. h. num. 7. Multò minùs adversatur l. nunquam. 1. C. d.
agric. & censit. quia, loquitur de oneribus personalibus, ad quae
agricolae tantum, in messibus occupari, trahi prohibentur, Ba-
chov. in Comment. ff. ad l. 1. h. num. 1.

c) quae nundinis commodè instituitur & easdem praepriis cõ-
cernit. Indè mercatores nundinis durantibus, ab illius loci civi-
bus privati delicti nomine conveniri aut arrestari nequeunt, l. un.
C. d. nundin. Coler. de Process. Execut. part. 2. cap. 3. n. 163. quod expressè
quoque constitutum est in Nov. Elect. Aug. part. 1. const. 30. ibique, Ma-
gnif. Dn. Carpz. def. 23. qui illud in solennibus duntaxat nundinis
valere & in solatium tantum mercatorum, non autem aliorum,
qui mercatores non sunt, introductum statuit, ibid. def. 24. De quo
tamen subdubitat Dn. Brunnem. ad Process. cap. 6. n. 25. cum textus

C

d. l. un.

d. l. un de concurrentibus in nundinis loquatur, & mercimoniorum cursus emptorem non minus, quam venditorem requirat. Poterit forsitan reponi: id, quod de concurrentibus dicitur, ad mercatores, ex ratione finali & verbis prioribus, d. l. un. restringendum esse; neque in d. def. 24. emptores, qui æquè ut venditores, mercatores esse possunt, sed cives ac opifices in loco nundinarum commorantes, non tamen commercia exercentes, à beneficio isto excludi.

d) quod omne ex ipsis feriis indictis æstimandum est.

IIX.

Feriis quæ peraguntur, nullius sunt momenti.

l. ne quis. 1. § sed si. 1. l. si feriatis. 6. ff. l. ut in. 2. C. & c. ult. extr. b. König. in Process. cap. 41. Vant. de nullitat. sub rubr. ex defectu jurisdict. num. 129. Alex. de Imol. vol. 2. conf. 233. vers. ex quibus. Intellige thesin, quoad actus judiciales seu negotia forensia, de quibus dd. ll. & auctores loquuntur, atque in tantum verum esse dicit Vasqv. 5. *illustr. controversi. 27. num. 3.* ut nè quidem partium subsequenti rati habitio-
ne confirmari possit, & merito; nam, quod ab initio nullum est, quomodo ex postfacto convalescet? Diversum est in aliis, diebus festis etiam sub pœna peragi prohibitis actibus aut negotiis; hæc enim, etsi illicitè fiant ac pœna propterea exigiqueat, non tamen confestim annullantur.

IX.

Cedunt feriæ indifferenter omnes pietati ac necessitati: (a) humanarum quædam (b) renunciationi (c) partium. (d)

a) summa enim ratio est, quæ facit pro pietate & necessitas caret lege; namque dare, non accipere solet legem: quæ ulterius deducere & exemplis illustrare supra th. 5. lit. D. & th. 6. lit. D. & F. jam antevertimus.

b) puta messium, vindemiarum, *sæpius cit. l. 1. pr. ff. & c. ult. in fin. extr. b.* atque, ob rationis identitatem, nundinarum: nam, repentinis ac in honorem & favorem superioris constitutis, æquè ac di-

vinis, nemo rectè renunciabit, d. c. ult. & arg. l. nemo. 61. ff. d. pact. Vul-
rej. lib. 2. Jurispr. Rom. cap. 30. num. 49. Umm. ad Process. cap. 7. num. 41.
ubi addit: ferias divinas omnem humanam dispensationem re-
spuere, & nec statuto nec consuetudine induci posse, ut in illis ju-
dicia exercentur.

c) eaq̄ve vel tacitæ vel expressæ, d. l. 1. §. 1. l. si feriatis. 6. ff. h. & d. c.
ult. Kling. ad c. 1. extr. h. num. 12. Bicc. rer. quot. sect. 5. th. 155.

d) & hoc ideò, quòd in favorem privatorum feriæ principaliter
sint inductæ: Jam verò quilibet juri pro se introductio potest re-
nunciare, l. penult. C. de pact. Non tamen judex invitus, partibus
quamvis renunciantibus cogi poterit eo tempore officium suum
exercere ac judicare; quia ipsius quoque favorem hâc in re de-
prehendere licet, l. omnes. 7. C. h. nisi partes citari jussit: tunc
enim putarem, eum feriis hâc ratione tacitè
renunciâsse.

Coronidis loco, quæritur:

An etiam res mobiles in feudum dari queant? Aff.

*An Clericus, si per substitutam servire velit, ad feudi suc-
cessionem admittendus sit? Neg.*

*An molendina navalia rebus sint accensenda immobil-
bus? Aff.*

*An rationibus juris consentaneum sit in dubio pro matrimo-
nio perficiendo pronunciare? Neg.*

*An debitor creditori suo invito ante diem solutioni destina-
tum, rectè solvere possit? Aff.*

*Si moneta depravata, publico edicto tamen approbata, à
debitore pupilli tutore soluta est; postea verò à magistratu illa re-
probatur, antequam à tutore expendatur: an damnum ex ista
mutatione ad tutorem, an ad pupillum spectet? Aff. posterius.*

Ad

Ad Clarissimum Doctissimumq̄ve
Dn. JOH. GOTLIEB CONRADI, J. U. C.
Amicum suum dulcissimum.

*Sabbatha monstramus, Tibi non dixisse, Vacunam,
His Festis Patria, dulcis Amice, Tua.
Ergò contingant, quæ Sabbatha Curia Curis
Indulget. Patriæ sic precor atq̄ve TIBI!*

gratulabundus appos.

JOH. AD. Scherzer/Ebr. Ling. Prof.
Publ. & Maj. Coll. Princip. Salariatus.

O *Tia Justitia, Themidis, Conrade, quietem
Laboriosò prædicas negotiò;
Et, quàm justa forum, quàm grata silentia laxent,
Facundus & sermone tradis & stilo.
Scilicet in voces aliena silentia vertis,
Pretiumq̄, feris labor facit tuus,
Sed, quando loqueris, nescit Tua fama silere,
Tibiq̄, respondet loquens & Rethelio,
Et, qui Justitia semel otia justa dedistis,
Ingenua semper induetis otia.*

Amicissimâ manu scrib.

M. Val. Alberti, Facult. Philos.
Assessor, Collegiiq̄ve B. M. V.
Collegiatus.

F I N I S.

Leipzig, Diss., 1660/61

ULB Halle 3
005 021 650

SB

VD77

